

! izhaja vsaki pek datiran z dnevom naslednje nedelje. Količina velja za Avstrijo: za celo leto 1 koroške, za pol in četrt 2 koroške; za Ogrsko 4 K 50 vin; za celo leto, za Nemčijo stane za celo leto 5 kron; za vsako inozemstvo se plačuje naročnino z ozirom na visokost poštnice. Naročnino je plačati naprej. Posamezne letne sprovedajo po 6 v. Članištvo in upravnost se nahajata v Ptuj, gledališko posojstvo štev. 3.



# Stajerc

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer. Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 2,50, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 32.

V Ptuj v nedeljo dne 11. avgusta 1912.

XIII. letnik.

## Kakor vsako leto . . .

Zadnjič enkrat smo govorili v uvodnem članku o kmetem ponosu, ki je pri nas žaljivo že izginil in katerega nadomešča danes dokaj težka sušenska pokorščina. . . Pa se nam ni treba govoriti enkrat tudi o kmetem ponosu. Kajti mnogo, mnogo poguma je potrebno, da človek danes ne vrže plug v staro orodje, ne pljuni na kmeti jopič in ne odide v fabriko kot suženj kapitala ali pa tja do kmetovskega drevesa, s štrikom v roki. . . Moj Bog, kako žalostna je dostikrat kmetova usoda! Z ljubeznijo, močno in iskreno karmu je edino še materina ljubezen, vsadiš seme v sadek in naročje večne zemlje in upaš, da ti prinese kos kruha, da izrodi tvoja vroča ljubezen iz tvoje zemlje plod, brez katerega ni življenja. A solnce, pred katerim leži vsa človeška usoda bojazljivo na kolenih, solnce ima dvojni obličje: enkrat začara hipoma vso naturo in drugi ob cvetu; drugi zopet pa že z neprepustno mejo in zeleno ajda ne upa svoje nežne glavice skozi sežgano skorja zemlje potisniti. Kakor meč pade solnčni žarek na cvet in povzroči pogubanosni požar hiti od vasi do vasi. Moj Bog, kako krvava je kmetova usoda! Po njem hrepenijo kelih, kjer bi imela dvigati svojo rožnate svoje glavice, se skriva travica in skor po kraškem skalovju. In nakrat se pojavi oblak, tam nekje na obzorju, mali in prozorni oblak, kakor pajčolan; zrak postaja težak, oblak, da bi ga lahko rezal in blisk se skriva iz razjarjenemu tigru za oblačnim zagrinjalom. In nakrat pri njem padati led, oster, neusmiljen, toča, bič za kmetstvo, uničevalka vsega truda, razširjevalka strahu. Kakor sulica roparskega viteza predere voko točino zrno upov napeti plod. In čez par minut, ko si imel komaj časa, pogledati skozi okno, ko si žena ni mogla niti solznatih očijski besedi, plava že smrt čez tvoje njive, bela mati, ki je pokopala vse tvoje upe in tvoj trud v tvoj ponos. . .

V takih žalostnih trenutkih postane kmet — junak. In treba mu je poguma, levovega poguma, da ne zdrsne v grozeči prepad obupa.

In vsako leto je tako! Tudi letos! Kako krasno je vse v spomladni naravi, kako se je že človeško srce veselilo, da zopet enkrat zemlja vsaj nekaj kmetovega truda vrnila. A zdaj prihajajo že tužne vesti od vseh krajev in koncev. Tukaj je bila trava imenitna, a solnce je otavo sežgalo. Ajda ni morala cveteti, pa je na ajdini njivi prašno suho, kakor na cesti. Koruzo morajo ljudje predati, da jo raje živina požre, nego da bi se nam popolnoma posušila. Rumena je kot v času letne, a ploda komaj vidiš. V drugih krajih zopet povzročilo je vreme trsne bolezni, ki so nastopile z neverjetno krepkostjo. O fižolu, repi, krompirju in nekaterih naših krajih niti govoriti ne more biti. Sadno drevje izgleda žalostno in ima toliko sadu kakor akacije, ki jih

nekateri kmetje še vedno namesto žlahtnih jabolk sadijo. In toča je bila po naši zemlji, opustošila je široke pokrajine, zbila vse kakor z železnimi kladivi in pustila kmetu le — solze. V kolikor so nam došla poročila, so se povsod po Spodnjem Stajerskem in tudi po Koroškem kmetove želje in ljudski upi zopet izjalovili, — in namesto bogate žetve in trgatve, namesto zlatega cvenka v škrinjo prinesla bode jesen zopet le dolgove in eksektorja . . .

Kakor vsako leto . . . Pa še nekaj bode prinesla jesen, tudi kakor vsako leto, — obljube, obljube bode prinesla, da bode lahkomišelnemu človeku kar srce trepetalo od razkošja in veselja! Obljub bode deževalo, ti vbogi kmet, deževalo kakor točnih zrnov! Prišli bodo slovenski poslanci in slovenski preroki in slovenski agitatorji in vpisovali bodo tvoje ime po vseh mogočih spisih in knjigah; in vozile se bodo komisije in pohodile po tvoji njivi še tisto, kar je toča pustila; in pomilovali te bodo na vse strani, ti vbogi kmet, in po časopisih bodo tožili o tvoji bedi in nesreči in se pridušali, da moraš dobiti pomoč; in — in — naposled bodeš ravno tako reven in lačen kakor doslej . . .

Kakor vsako leto . . . Kajti ti slovenski voditelji nimajo časa za vas kmete, — politika jim vzame vse moči, — na-se morajo preveč misliti. — in zato bodeš slovenski kmet zopet zapuščen, kakor vsako leto . . .

Enkrat pa, vbogi kmet, se bodeš vzdramil in si sam pomagal in takrat bode drugače kakor vsako leto . . .

## Velika ljudska veselica v Št. Vidu pri Ptuj

se vrši v nedeljo dne 11. avgusta pri g. Schosteritsch (na vrtu pod lipo.)

Dopoldne koncertna godba in srečolov (začetek ob 11. uri)

Popoldne velika zabava (šaljiva pošta, boj s konfeti, ples na prostem, citer-koncert, petje, varšona predstava, umetniški vaji, itd.)

Vstopnina prosta in brez plačila. Čisti dobiček je namenjen vbogi šolski deci v Št. Vidu.

Preskrbljeno je za izvrstno pijačo, pristna vina, svežo pivo, mrzle in gorke jedi.

Štajerski domačini, pridite vsi na to ljudsko veselico, pri kateri se ne gre za nobeno hujskarijo!

Vsi dobro došli!

## Politični pregled.

**Roparstvo.** Cene surovega sladkorja so v zadnjem času hudo nazadovale in postale razmeroma nizke. Vkljub temu je sklenil sladkorni kartel za mesec avgust, da se cene sladkorja ne znižajo. Mirnokrvno opazuje vlada to očitno roparstvo visoke gospode . . .

**Učijo se!** Z oziroma na velikansko pomorsko nesrečo „Titanica“ izdala je avstrijska in ogrska vlada novi postavni načrt, ki se tiče pomorske službe in ki se je za študiranje pomorski oblasti v Trstu in na Reki izročil. Načrt se tiče v prvi vrsti varstva potnikov. Vsak potnik mora imeti odslej na parniku zagotovljen prostor v rešilnem člunu. Vsakdo, ki je na parniku nastavljen, mora znati vselati. Nadalje obsega načrt celo vrsto poboljšekov stanja mornarjev. Vsak trgovski parnik mora imeti Marconi-aparate. Tudi morajo vsi parniki, ki gredo pri Gibraltarju v odprto morje, imeti dve mašini in dve šrabvi.

**Laško junaštvo.** Avstrijski baron Chlumetzky dobil je svoj čas od Italije red sv. Mavricija. Ker pa je zdaj v času vojske o laškem vojaštvu resnico pisal in zlasti par slučajev upora v laški armadi omenil, mu je laška vlada ta red odvzela. Chlumetzky pa je zdaj na podlagi italijanskih virov dokazal, da so njegova poročila resnična. Vboga Italija!

**Prismojene babe.** Kakor znano, borijo se na Angleškem t. z. ženske emancipistke za politične pravice žene. O stvari sami se da govoriti. Neumno je le, da te politikujoče babe vsa mogoča surova sredstva vporabljajo, da bi javnost na svoje čenčarije opozarjale. Z nasilnimi sredstvi hočejo vlado preplašiti, da bi jim privolila volilno pravico. Kadar se kje kakšni ministri pokaže, pa ga že te prismojene babe dejansko napadejo. Izložbena okna pobijajo in ako se jih zapre, nočeje nič jesti, da bi igrale vlogo mučenic. V Dublinu so vrgle te babe v kočijo ministerskega predsednika Asquitha sekirno, s katero so eno osebo ranile. V teatru istega mesta so vrgle goreči stol med poslušalce. Te nevarne babe se je zaprlo. S takimi sredstvi seveda le dokazujejo, da niso sposobne za politične pravice.

**Boji med zamorci in belimi** so se vršili zopet v državi Georaija v Ameriki. V teh krvavih bojih je bilo 7 zamorcev ubitih, 11 zamorcev in 4 belih pa težko ranjenih. Sovražstvo med obema plemenoma še vedno noče ponehati.

## Jako redka priložnost

Od večje fabriške zaloge se mi je mnogo tisoč krasnih, težkih tiger-flanel-spalnih-odej z lepim pisanim robom v razprodajo zaupalo. Odeje so pripravne za vsako domačijo, so močne in gorke, ca. 190 cm dolge in 140 cm široke. Pustite si takoj 4 k. tiger-flanel-spalni-odej za skupaj 9 85 K ink. zavoja in poštnine, brez vsacega nadaljn. plačila, franko po povzevlju v bišo poslati. Z mirno vestjo lahko trdim, da bode vsakdo s pošiljativjo zadovoljen in lahko z zaupanjem naročite. Izmenjava vedno dovoljena. 548 Gospica Margarete Ahrens, Wiesbaden, Waterloostraße 4.